

656

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.001.05.2016

P/16/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź

T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90

llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2015 r. – Wykorzystanie przez gminy dotacji z budżetu państwa na realizację wybranych zadań.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi.
Kontroler	Henryk Kominiak - doradca ekonomiczny, upoważnienia do kontroli nr 97973 z dnia 12 stycznia 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1 – 2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Rokicinach, ul. Tomaszowska 9, 97-221 Rokiciny Kolonia (zwany dalej „Urzędem”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jerzy Rebzda – Wójt Gminy Rokiciny od 8 grudnia 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 3 –4)

II. Wprowadzenie

Celem kontroli była ocena planowania i wykorzystanie przez Gminę Rokiciny dotacji z budżetu państwa na realizację w 2015 r. dwóch zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, obejmujących: wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego¹ i realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich² oraz dotacji celowej na dofinansowanie zadania pn.: „Przebudowa drogi Mikołajów – Wilkucice Małe – Albertów”, realizowanego w ramach programu wieloletniego pod nazwą „Narodowy program przebudowy dróg lokalnych (zwany dalej „NPPDL”) – Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój”.

III. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie³ działania Gminy w zakresie obejmującym planowanie i wykorzystanie badanych dotacji.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Otrzymane przez Gminę dotacje z budżetu państwa zostały wykorzystane na realizację wskazanych powyżej zadań, z zachowaniem wymogów obowiązującego prawa. Otrzymałą kwotę dotacji w dziale 852 – „Pomoc społeczna”, rozdz. 85212 – „Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego (...)”, § 2010 – „Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa (...)” obejmującą m.in. środki na

¹ Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2016 r., poz.169),

² Ustawa z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2015 r., poz. 388 ze zm.), ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. Nr 167, poz. 1131 ze zm.) oraz ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. poz. 1741 ze zm.), zwane dalej „ustawami z zakresu spraw obywatelskich.”

³ W kontroli wykonania budżetu państwa za 2015 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje trzystopniową skalę ocen: pozytywna, opisowa i negatywna.

wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego, Urząd za pośrednictwem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rokicinach (dalej „Ośrodek” lub „GOPS”) wydatkował zgodnie z przeznaczeniem w wysokości 1.260.125 zł. Niewykorzystane środki (24.206 zł) zwrócone zostały do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi (dalej „ŁUW”), z zachowaniem obowiązującego terminu. Niepełne wykorzystanie tej dotacji wynikało m.in. z przyjętego sposobu zbierania zapotrzebowania na środki finansowe, które było przekazywane bezpośrednio przez Ośrodek do Wydziału Polityki Społecznej ŁUW, z wykorzystaniem systemu pn. Centralna Aplikacja Statystyczna.

Dotację na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich w kwocie 54.937 zł Urząd wykorzystał zgodnie z ustalonymi przez ŁUW zasadami i w pełnej wysokości.

W ocenie NIK, Urząd prawidłowo wywiązywał się z obowiązków inwestora w trakcie przebudowy drogi m.in. poprzez zabezpieczenie środków finansowych na realizację zadania w planach finansowych Gminy oraz realizację i rozliczenie inwestycji zgodnie z umową o dofinansowaniu. Wszystkie dokumenty potwierdzające poniesienie wydatków związanych z tym zadaniem spełniały wymogi określone w ustawie o rachunkowości⁴. Urząd sprawował nadzór i kontrolę nad wykorzystaniem i prawidłowym rozliczeniem badanych dotacji m.in. poprzez analizę sprawozdań budżetowych GOPS w Rokicinach. Sporządzane w tym zakresie sprawozdania przekazują prawdziwy obraz wykorzystania badanych dotacji w 2015 r. Zostały one sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

IV. Wyniki kontroli

1. Planowanie przez Gminę dotacji z budżetu państwa na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego, realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich oraz dofinansowanie zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa drogi Mikołajów – Wilkucice Małe – Albertów.”

Opis stanu
faktycznego

1.1. Zadania organizacyjne poszczególnych referatów Urzędu określone zostały w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Gminy w Rokicinach⁵. Urząd, stosownie do postanowień § 4 regulaminu realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, których wykonanie zlecono gminie na mocy ustaw. Zgodnie z § 12 regulaminu, do zadań referatu finansowego Urzędu, należało m.in. prowadzenie księgowości (rachunkowości) budżetu gminy i księgowości urzędu gminy, rozliczanie dotacji z budżetu gminy oraz prowadzenie sprawozdawczości finansowej i sprawozdawczości budżetowej. Wykonywanie funkcji kierownika referatu finansowego przypisane zostało Skarbnikowi Gminy. Realizacja zadań własnych oraz zleconych gminie z zakresu spraw obywatelskich⁶ należała do kompetencji referatu spraw obywatelskich, a w sprawach prowadzonych inwestycji drogowych

⁴ ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.).

⁵ Zarządzenie Nr 50/2015 Wójta Gminy Rokiciny z dnia 15 lipca 2015 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Rokicinach.

⁶ Patrz przypis nr 2

do właściwości referatu ochrony środowiska, gospodarki gruntami i zagospodarowania przestrzennego.

(dowód: akta kontroli str. 11-27)

Zakres realizowanych zadań obejmujących m.in. zadania własne i zlecone ustawą o pomocy społecznej, powierzone i przyjęte do realizacji na podstawie innych ustaw, w tym z zakresu administracji rządowej oraz wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów ujęte zostały w statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rokicinach⁷. W statucie określono m.in., że Ośrodek jest jednostką budżetową Gminy Rokiciny, nie posiadającą osobowości prawnej, a podstawą jego gospodarki finansowej jest roczny plan finansowy, uchwalany na dany rok budżetowy przez Radę Gminy w Rokicinach. Ośrodkiem, prowadzącym samodzielną obsługę finansowo-księgową, kieruje kierownik, zatrudniany przez Wójta Gminy.

(dowód: akta kontroli str.28-44)

1.2. Przyznawanie i wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej, finansowanym w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Stosownie do postanowień art. 143 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁸, zwanej dalej „ufp”, Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi⁹, pismem z dnia 24 października 2014 r., poinformował Wójta Gminy Rokiciny o ustalonym dla Gminy Rokiciny na 2015 rok planie dotacji na realizację świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (dział 852, rozdz.85212, § 2010), w kwocie 1.149.740 zł⁹. Planowana kwota dotacji obejmowała wszystkie zadania realizowane przez Ośrodek w 2015 r. w tym m.in. wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W wyniku podziału kwot dochodów i wydatków, określonych w ustawie budżetowej na rok 2015, kwota tej dotacji została ustalona dla Gminy w wysokości 1.069.258 zł¹⁰, a w związku z dokonanymi zmianami w planie dotacji celowych na 2015 rok dla gmin województwa łódzkiego¹¹, plan dla Gminy Rokiciny zwiększono do kwoty 1.284.332 zł.

(dowód: akta kontroli str. 50-61)

Informacja z ŁUW, o wielkości zaplanowanych dla Gminy kwot dotacji w dziale 852, rozdz. 85212, § 2010 stanowiła podstawę do ujęcia ich w budżecie Gminy na 2015 r. oraz w planie finansowym Ośrodka.

(dowód: akta kontroli str. 91-112 i 143-146)

W okresie objętym kontrolą, w związku z udostępnieniem przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej dla obszarów pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych

⁷ Uchwała Nr XXVIII z dnia 29 kwietnia 2009 r. w sprawie uchwalenia Statutu dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rokicinach ze zm.,

⁸ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

⁹ Załącznik Nr 2 do pisma ŁUW w Łodzi Nr FN-I.3110.20.2014 z dnia 24 października 2014 r.

¹⁰ Pismo ŁUW w Łodzi nr FN-I.3113.1.2015 z dnia 12 lutego 2015 r.

¹¹ Decyzja Wojewody Łódzkiego z dnia 2 listopada 2015 r. Nr FN-I.3111.2.313.2015.

i funduszu alimentacyjnego systemu pn. Centralna Aplikacja Statystyczna (dalej: „CAS”), zapotrzebowanie na środki finansowe niezbędne do realizacji tych zadań było przekazywane bezpośrednio przez Ośrodek do Wydziału Polityki Społecznej ŁUW. Składane przez Ośrodek, do 5 dnia każdego miesiąca, przy użyciu formularzy publikowanych w systemie CAS informacje, zawierały dane odnoszące się do stanu wykorzystanych środków oraz potrzeb na kolejny miesiąc. W wyjaśnieniach kierownik Ośrodka podał, że podstawą do szacowania wielkości środków finansowych niezbędnych do realizacji w 2015 r. zadań w zakresie udzielonych świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego były próbne naliczenia tych wypłat, na podstawie wydanych decyzji oraz uwzględnienie złożonych, ale jeszcze nierozpatrzonych wniosków.

(dowód: akta kontroli str.45-49 i 64-66)

Analiza zapisów w ewidencji księgowej Urzędu wykazała, że środki dotacji na wypłatę w 2015 r. świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (dział 852, rozdz.85212, § 2010 klasyfikacji budżetowej) były przekazywane do Ośrodka po upływie od 8 (w styczniu i maju 2015 r.) do 25 dni (w lipcu 2015 r.), od dnia ich otrzymania z ŁUW w Łodzi. W wyjaśnieniach Wójt Gminy podał, że środki te były przekazywane do Ośrodka niezwłocznie po złożeniu zapotrzebowania przez osobę zastępującą głównego księgowego Ośrodka, w kwotach niezbędnych do terminowej realizacji zadań.

1.3. W wyniku podziału kwot dochodów i wydatków określonych w ustawie budżetowej na rok 2015, plan dotacji, dla katalogu zadań z zakresu spraw obywatelskich, realizowanych w ramach działu 750 – Administracja publiczna, rozdz. 75011 – urzędy wojewódzkie, § 2010 – dotacje celowe przekazane na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom ustawami, ustalony został w wysokości 48.064 zł. Informacja z ŁUW, o wielkości zaplanowanych kwot dotacji stanowiła podstawę do ujęcia ich w budżecie Gminy na 2015 r. oraz w planie finansowym Urzędu Gminy w Rokicinach. Ostateczny plan tej dotacji celowej zaplanowanej w ustawie budżetowej na 2015 r. na realizację zadań wynikających z ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o ewidencji ludności oraz ustawy o dowodach osobistych¹² ustalony został dla Gminy w wysokości 54.937 zł¹³.

(dowód: akta kontroli str. 53-55, 91-112 oraz 130-142)

Finansowanie zadań zleconych z zakresu spraw obywatelskich dokonywane było w oparciu o dane statystyczne informujące o liczbie zrealizowanych przez Urząd spraw, w zakresie wynikającym z przedstawionych powyżej uregulowań prawnych. Podstawą rozliczania środków finansowych były mediany czasu realizacji poszczególnych zadań oraz mediany stawki roboczogodziny, ustalane i rozliczane przez Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców ŁUW w Łodzi. Przekazane do

¹² Patrz przypis nr 2,

¹³ Pisma ŁUW w Łodzi z dnia : 13 lipca 2015 r., 2 października 2015 r. oraz 4 listopada 2015 r.

361

Urzędu przez ŁUW wytyczne zawierały katalog z zakresu spraw obywatelskich,¹⁴ obejmujący wszystkie czynności, które należy wykonać w celu realizacji danego zadania.

(dowód: akta kontroli str.67-90)

Przyznaną dotację z zakresu spraw obywatelskich w kwocie 54.937 zł Urząd wykorzystał w pełnej wysokości na realizację zadań wynikających z ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o ewidencji ludności oraz ustawy o dowodach osobistych. W badanym okresie nie występowało do ŁUW o dodatkowe środki w badanej dotacji jak też nie monitorowano o przyspieszenie ich przekazania. Analizowaną dotację Urząd otrzymywał proporcjonalnie do upływu czasu i w oparciu o przedkładane dane statystyczne, informujące o liczbie zrealizowanych spraw.

(dowód: akta kontroli str. 130-133 i 160-178)

Analiza danych wykazywanych w sprawozdaniu Rb-50 odpowiadała zapisom na kontach: 901 – Wpływ dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami. Łączna kwota tej dotacji w badanym okresie wyniosła ogółem 54.937 zł i wynikała z ewidencji księgowej.

(dowód: akta kontroli str. 130-133, 147-159 oraz 351-352)

1.4. W dniu 30 września 2014 r. Gmina Rokiciny złożyła w ŁUW w Łodzi wniosek o dofinansowanie zadania „Przebudowa drogi Mikołów – Wilkucice Małe – Albertów”, realizowanego w ramach programu wieloletniego pn. NPPDL Etap II – „Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój”. Koszt realizacji zadania miał wynieść 957.730,81 zł, w tym wkład własny - 478.865,81 zł (50%), a wnioskowana kwota dotacji - 478.865 zł (50%). Zgodnie ze szczegółowym opisem zadania przedmiotem projektu była przebudowa ww. drogi gminnej o długości 1.594 m

Wniosek został sporządzony w sposób przewidziany w instrukcji jego wypełniania i zawierał elementy wymienione w § 5 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 marca 2009 r. w sprawie udzielania dotacji celowych dla jednostek samorządu terytorialnego na przebudowę, budowę lub remonty dróg powiatowych i gminnych¹⁵.

(dowód: akta kontroli str. 210-233)

Decyzją Wojewody Łódzkiego z dnia 13 października 2015 r. plan dotacji celowych na 2015 rok dla Gminy Rokiciny w dziale 600 – Transport i łączność, rozdziale 60016 – drogi publiczne gminne w § 6330 - Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin) zwiększony został o kwotę 243.057 zł, z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania pn. „Przebudowa drogi Mikołajów – Wilkucice Małe – Albertów”, realizowanego w ramach programu wieloletniego pod nazwą „Narodowy program przebudowy dróg lokalnych (NPPDL) – Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój”.

W dniu 16 października 2015 r. pomiędzy Wojewodą Łódzkim a Gminą Rokiciny zawarta została umowa o dofinansowanie w/w zadania dotacją celową z budżetu

¹⁴ Pisma ŁUW w Łodzi nr SO-III.3146.1.2015 z 20 stycznia 2015 r., nr SO-III.3146.41.2015 z 26 czerwca 2015 r. oraz nr SO-III.3146.57.2015 z dnia 20 sierpnia 2015 r.

¹⁵ Dz. U. z 2014 r., poz. 316 ze zm., zwane dalej „rozporządzeniem z dnia 27 marca 2009 r.”.

państwa w wysokości 243.057 zł. Całkowita wartość zadania określona została na kwotę 1 104 777,40 zł w tym koszty kwalifikowane 486 115,83 zł oraz niekwalifikowane 618 661,57 zł. Udział kwoty dotacji w kosztach kwalifikowanych tego zadania miał stanowić 50%, środki własne 154 990,33 zł (31,89%), środki partnerów 2 500 zł (0,51%) oraz środki z innych źródeł 85 568,50 zł (17,60%). Termin zakończenia zadania określono w umowie na dzień 16 listopada 2015 r. Integralną część umowy stanowił m.in. przedstawiony wniosek o dofinansowanie omawianej inwestycji, realizowanej w ramach programu wieloletniego pn. NPPDL Etap II – „Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój”, złożony 30 września 2014 r. do ŁUW.

(dowód: akta kontroli str. 187-194, 274, 288-289, 302-304 i 307-312)

Przedmiotowy wniosek stanowiący załącznik do umowy z Wojewodą obejmował tylko część z całego zadania inwestycyjnego, planowanego przez Gminę do realizacji w 2015 r. Na określoną we wniosku długość drogi (1 594 mb) składały się dwa odcinki: pierwszy o długości 968,04 mb (kilometraż od 1+615,00 do km 2+583,04) i drugi o długości 625,47 mb (kilometraż od km 0+000 do km 0+625,47). Roboty budowlane na tych odcinkach były realizowane przez dwóch wykonawców. W trakcie przebudowy pierwszego odcinka o długości 968,04 mb, objętego wnioskiem o dofinansowanie w ramach NPPDL, Urząd uzyskał z ŁUW w Łodzi informację o przyznaniu dotacji celowej z budżetu państwa, co umożliwiło podjęcie prac również na drugim odcinku przebudowywanej drogi, o długości 625,47 mb.

(dowód: akta kontroli str. 258, 288-289 i 290-304)

2. Wykorzystanie przez Gminę dotacji z budżetu państwa na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego, realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich oraz dofinansowanie zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa drogi Mikołajów – Wilkucice Małe – Albertów.”

Opis stanu
faktycznego

2.1. Ostateczny plan dotacji w § 2010 „Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa (...)”, ustalony został do wysokości potrzeb finansowych zgłoszonych przez Ośrodek do Wydziału Polityki Społecznej ŁUW w Łodzi - przy użyciu systemu CAS - w kwocie 1.284.332 zł.

(dowód: akta kontroli str. 45 -49, 113-116, 130-132 oraz 286-287)

W trzech miesiącach (II, III i V 2015 r), w przedkładanych do ŁUW informacjach, Urząd wykazał brak środków na pokrycie niezbędnych potrzeb związanych z realizacją zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie Rokiciny (§ 2010), w wysokości odpowiednio: 5 014 zł, 5 053 zł oraz 3 184 zł. W wyjaśnieniach kierownik Ośrodka podał, że potrzeby te nie dotyczyły wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zostały zrealizowane środkami własnymi. Wskazał ponadto, że wykazany w tych miesiącach brak środków nie wpłynął na terminową realizację zadań z zakresu świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Z uwagi na przyjęty system składania zapotrzebowania, z wykorzystaniem Centralnej Aplikacji Statystycznej Urząd nie występował do ŁUW o zwiększenie kwoty badanej dotacji jak też nie monitorował przyspieszenia jej przekazania.

W 2015 r. Wojewoda Łódzki nie wydawał na podstawie art. 169 ust. 6 ufp, decyzji w sprawie zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranej w nadmiernej wysokości. W badanym okresie Urząd nie dochodził od ŁUW w postępowaniu sądowym należnych dotacji na realizację zadań z zakresu świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (dział 852, rozdz.85212, § 2010). Nie wystąpiły również przypadki blokowania wydatków badanej dotacji w trakcie roku budżetowego.

(dowód: akta kontroli str.64-66, 130-133 i 178)

2.2. Wydatki na realizację świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (dział 852, rozdz.85212, § 2010) wyniosły łącznie 1.260.125,17 zł (tj. 98,1% kwoty ujętej w planie).

W ramach wydatkowanej kwoty zrealizowano wypłatę 319 świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla 30 osób na łączną kwotę 122.150 zł. Wyliczone wydatki na obsługę wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z zastosowaniem obowiązującej stawki 3% wyniosły 3.867,92 zł.

Kontrola wszystkich 37 decyzji wydanych przez GOPS za dwa okresy świadczeniowe (styczeń-wrzesień 2015 r. i październik-grudzień 2015 r.), ustalających wysokość świadczeń alimentacyjnych odpowiednio dla 30 oraz 24 uprawnionych osób w łącznej kwocie 11.475 zł i 9 075 zł miesięcznie wykazała, że były one wydane z zachowaniem postanowień ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następowała na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego. We wszystkich analizowanych sprawach wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego (nie wyższa niż 500 zł na jednego uprawnionego) była uzależniona od wysokości bieżąco ustalonych dochodów, z uwzględnieniem m.in. złożonych zaświadczeń bądź oświadczeń o bezskuteczności egzekucji. Analiza 5 negatywnych decyzji wydanych przez Urząd wykazała, iż w każdym przypadku odmowa wypłaty świadczeń alimentacyjnych była uzasadniona oraz prawidłowa w kontekście obowiązujących uregulowań prawnych. Przyczynami odrzucenia wniosków były: zmiana zamieszkania osoby uprawnionej i jej przedstawiciela ustawowego, niespełnienie warunku kontynuacji nauki w szkole przez osobę uprawnioną oraz skuteczna egzekucja świadczeń alimentacyjnych przez komornika sądowego.

(dowód: akta kontroli str. 62, 117-129, 275-282 oraz 351-352)

Niewykorzystane środki dotacji w kwocie 24.206 zł zostały zwrócone 30 grudnia 2015 r. do ŁUW w Łodzi. Uzasadniając niewykorzystanie przyznanej dotacji w pełnej wysokości kierownik GOPS w Rokicinach wskazał m.in. na trudności w oszacowaniu potrzeb przy realizacji świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego, co było związane z obowiązującymi okresami zasiłkowymi i świadczeniowymi.

(dowód: akta kontroli str. 179-181 i 183-184)

2.3. W okresie objętym kontrolą, Urząd nie dokonywał szacunków wielkości środków finansowych niezbędnych do realizacji zadań wynikających z ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o ewidencji ludności oraz ustawy o dowodach osobistych. Stosownie do wytycznych zawartych w pismach ŁUW w Łodzi¹⁶, sporządzane były miesięczne sprawozdania, w których ujmowano dane statystyczne o ilości zrealizowanych spraw. W wyjaśnieniach Skarbnik Gminy i Kierownik Referatu Spraw Obywatelskich podały, że Urząd nie miał wpływu na wysokość dotacji, ponieważ była ona ogólnie naliczana przez ŁUW, na podstawie zrealizowanych zadań.

(dowód: akta kontroli str. 67-90, 160-178 oraz 284-285)

Przeprowadzona analiza zapisów w rejestrach dowodów osobistych i zameldowania (wymeldowania) na pobyt stały bądź czasowy oraz ujętych w miesięcznych sprawozdaniach wykazała na występowanie rozbieżności w ilości zrealizowanych przez Urząd spraw w zakresie przyjętych wniosków i wydanych dowodów osobistych oraz zameldowań cudzoziemców na pobyt czasowy, krótszy niż 3 miesiące. Jak wyjaśniła kierownik Spraw Obywatelskich Urzędu było to spowodowane zmianą od lipca 2015 r. metody wyliczeń załatwionych spraw (wprowadzono jako miernik liczbę przyjętych wniosków zamiast faktycznie wydanych dowodów osobistych) oraz uwzględnienia w sprawozdaniach 5 osób, nieposiadających numeru PESEL, a odnotowanych w podręcznych notatkach pracownika.

(dowód: akta kontroli str. 200 i 305-306)

Wydatki na realizację zadań wynikających z ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o ewidencji ludności oraz ustawy o dowodach osobistych wyniosły łącznie 54.876,46 zł (tj. 99,9% kwoty ujętej w planie).

(dowód: akta kontroli str. 351-352)

Otrzymane środki dotacji w 2015 r. zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, a rezultatem wynikającym z realizacji zadań z zakresu spraw obywatelskich było m.in.:

- sporządzenie 84 aktów stanu cywilnego (3 akty urodzenia, 23 akty zawarcia małżeństwa oraz 58 aktów zgonu),
- wydanie 606 odpisów aktów stanu cywilnego,
- dokonanie 16 czynności materialno-technicznych skutkujących uzupełnieniem (sprostowaniem) aktu stanu cywilnego,
- wydanie 19 zaświadczeń o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa,
- dokonanie 156 czynności zameldowania bądź wymeldowania z pobytu stałego (czasowego),
- wydanie 558 dowodów osobistych,

¹⁶ jak w przypisie 13

365

- przyjęcie 51 zgłoszeń utraty bądź kradzieży dowodu osobistego.

(dowód: akta kontroli str. 353-354)

W kwietniu 2015 r., działający w imieniu Wojewody Łódzkiego, zespół kontrolerów z Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców ŁUW przeprowadził w Urzędzie Gminy Rokiciny kontrolę w trakcie której badaniami objęto przestrzeganie przepisów prawa przy wykonywaniu czynności związanych z wydawaniem dowodów osobistych. W wystąpieniu pokontrolnym pozytywnie oceniono realizację badanych zagadnień stwierdzając, że były one realizowane zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie o ewidencji ludności i dowodach osobistych. Wykazane w trakcie kontroli uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły:

- niewpisanie w jednej sprawie, spośród 40 badanych, daty odbioru dowodu osobistego,
- załączenia do wniosków o wydanie dowodu osobistego (w 2% zbadanych spraw), fotografii przedstawiającej nieaktualny wizerunek osoby, której wniosek dotyczył,
- wykonywania w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 19 grudnia 2014 r. przez dwóch pracowników Urzędu zadań z zakresu dowodów osobistych, przy braku wydanego dla nich upoważnienia, dostępu do informacji niejawnych,
- nieujęcia w zakresie czynności pracownika wykonującego prace w zastępstwie, zadań związanych z wydawaniem dowodów osobistych.

W związku z ustaleniami z kontroli, Wójt Gminy zobowiązany został do objęcia nadzorem pracowników wykonujących zadania z zakresu dowodów osobistych, z jednoczesnym zapewnieniem przyjmowania aktualnych fotografii od osób składających wnioski. Stosownie do pisma Wójta Gminy z dnia 6 lipca 2015 r., wniosek pokontrolny ŁUW przyjęty został do realizacji.

(dowód: akta kontroli str. 195-199 i 283)

2.4. Prace przy przebudowie drogi na odcinku od km 0+000 do km 0+625,47 (działka o numerze ewidencyjnym 102 obręb Wilkucice Małe) zrealizowano zgodnie z umową Nr 65/2015 z dnia 20 sierpnia 2015 r., za wynagrodzeniem brutto 221.440,16 zł, w umownym terminie do 16 listopada 2015 r

Poniesione wydatki na realizację inwestycji wynikały z przyjętych planów finansowych Gminy Rokiciny i były ujęte w umowie zawartej z wykonawcą.

W umowie z wykonawcą zabezpieczono prawa Gminy m.in. poprzez określenie: kar umownych za niewykonanie bądź nienależyte wykonanie przedmiotu umowy oraz warunków odstąpienia od umowy. W trakcie realizacji inwestycji nie wystąpiła konieczność korzystania z ww. zabezpieczeń.

(dowód: akta kontroli str. 187-194, 247-255 oraz 274)

Umowa z dnia 16 października 2015 r. zawarta z Wojewodą Łódzkim o udzieleniu dotacji celowej z budżetu państwa w wysokości 243.057 zł, spełniała wymogi określone w art. 150 ufp. Przed zawarciem tej umowy, Wójt Gminy Rokiciny

poinformował 6 października 2015 r. ŁUW, że na część zadania pn. „Przebudowa drogi Mikołajów – Wilkucice Małe – Albertów” Gmina uzyskała dofinansowanie ze środków budżetu Województwa Łódzkiego, w ramach zadania pn. „Budowa i modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych” w kwocie 228.330 zł. Dofinansowanie to dotyczyło drogi o długości 2,583 km (tj. km 0,00 do km 2+583,04), z czego odcinek od km 1 + 615,00 do km 2+583,04 (dł. 968 m) stanowiła droga objęta wnioskiem o dofinansowanie w ramach NPPDL. Do pisma dołączono umowę Nr 206/RŚ/2015 zawartą w dniu 9 lipca 2015 r. pomiędzy Województwem Łódzkim a Gminą Rokiciny dotyczącą dofinansowania realizacji ww. zadania oraz podpisane przez Wójta Gminy Rokiciny egzemplarze umowy o dofinansowanie przebudowy ww. drogi w ramach programu NPPDL wraz z harmonogramem rzeczowo – finansowym oraz planem finansowym realizacji tego zadania. Zgodnie z harmonogramem wartość kosztorysowa zakresów rzeczowych zadania wynosiła łącznie 1.104.777,40 zł, w tym wydatki kwalifikowane 486.115,83 zł. Do wydatków kwalifikowanych zaliczono roboty przygotowawcze, roboty ziemne, przepusty drogowe, podbudowy, nawierzchnie, roboty wykończeniowe i oznakowanie. Przedstawione we wniosku o wypłatę dotacji z dnia 16 października 2015 r. kwoty wydatków były zgodne z przedstawionym harmonogramem rzeczowo-finansowym i planem finansowym tego zadania.

(dowód: akta kontroli str. 298-304 i 309)

Dokumenty potwierdzające poniesienie wydatków związanych z realizowaną inwestycją sprawdzono pod względem formalnym, rachunkowym i merytorycznym oraz zatwierdzono do wypłaty. W opisie faktur wyliczono wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne, wskazując związek wydatku z realizowanym zadaniem. Do faktur załączano protokoły odbioru wykonanych robót. Zapłata za fakturę następowała w terminie przewidzianym w umowie z wykonawcą zadania.

(dowód: akta kontroli str. 247-255 i 259-270)

2.5. Dotacje objęte kontrolą wykazane zostały we właściwych kwotach w sprawozdaniach Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami. W związku z postanowieniami § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej,¹⁷ Urząd dokonywał kontroli formalno-rachunkowej składanych przez Ośrodek sprawozdań Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej oraz sprawozdań Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami. Sprawozdania te podlegały kontroli pod kątem ich zgodności z planem finansowym i przekazanymi środkami.

(dowód: akta kontroli str. 116 i 182)

¹⁷ Dz. U. poz. 119 ze zm.

367

V. Pozostałe informacje i pouczenia

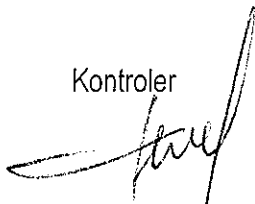
Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach: jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli,¹⁸ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

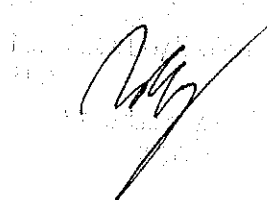
Łódź, dnia **18** marca 2016 r.

Kontroler

Henryk Kominiak
Doradca ekonomiczny

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Łodzi

¹⁸ Dz. U. z 2015 r. poz. 1096.